

DX-STUNDEN

AROS DX CLUB VÄSTERÅS

Nr 73

1993-03-12

Sida 1

KALENDERN

- 21/3 Klubbmöte hos C-G Köhler i Uppsala
- 23/3 Stoppdatum för nr 74
- OBS Ändring!
- 24-25/4 Regional Träff / Klubbmöte i Skerike sportstuga.
- 22/4 Stoppdatum för Stund nr 75
- 24/4 Stoppdatum för MEST 1993
- 24/4 Stoppdatum för AMS 1993
- 24-25/4 SSA's årsmöte på Wenströmska Skolan i V-ås
- 16/5 Klubbmöte
- 18-20/6 DX-Parlamentet i Delsbo
- 17-19/9 Nordiska Mästerskapet 1993

KALLELSE

Medlemsmötet denna månad hålls hos Carl Gustav Köhler på Oscar Arp's väg 33 i Uppsala på söndag den 21/3 kl 18.00.

Om du kommer kan du väl ringa 018/400879 någon dag innan så att CGK kan planera fikat. Välkomna.

NYA LÄSARE

Grattis till de framskjutna placeringarna säger vi till Christer Brunström och Henrik Karlsson som för framgångarna fick ett års prenumeration på DX - STUNDEN och tillika medlemskap i ADXC. Hoppas att ni kommer att få glädje av vår Stund.

INNEHÅLL

Bland SVENSKSÄNDARNA har hänt att Dlf nu sänder på svenska och att HCJB även sänder på fredagar. Ny lista på sid 2

PROTOKOLLET sid 3

MJT erbjöd sig att till förra numret skriva en introduktion till Pirat-DX-ing. I åsiktsfrihetens Sverige var hans syfte att skriva en så objektiv artikel som möjligt och kommentera med utgångspunkt av egna erfarenheter och åsikter.

Stefan Printz som förmodligen är den störste pirat-entusiasterna i Sverige samt utgivare av den tidning - Pirate Connection - som MJT nämnde i artikeln som ett värdefullt redskap vid Pirat-DX-ing har inkommit med en insändare angående vissa formuleringar i artikeln.

Detta INLÄGG finns att läsa på sid 4 och MJT's svar på sid 5.

QSL - CUPEN skrivs detta nummer och kommande av MJT då LWV är i Saudi Arabien och jobbar

VÅRT ATT VETA av DO från Furulund sid 9

De senaste månaden har förslaget om lokala reklamfinansierade radiostationer klubbats igenom i Riksdagen. Månadens KLIPPPT är ett axplock om vad tidningarna skrivit. sid 12-13

LOGGEN denna månad är insänt av DO då BIH är pappaledig från spaltskriverier sid 14

Som månadens special har vi en artikel om MELLANVÄGS-DX-ING. Den är på engelska (har inte hunnit översätta) och då den är skriven av en amerikan kan det vara intressant att läsa hur AM-DX upplevs i staterna. sid 15-20

Ny MEDLEMSFÖRTECKNING finns på sid 20

Sid 2

DX-STUNDEN är AROS DX CLUBs medlemstidning, som utkommer med ca 9 nr/år. Medlemsavgift i ADXC, 50 kronor för 1993, kan inbetalas på klubbens postgiro 12 67 72-3.

STOPPDATUM: näst sista tisdagen i månaden, dock ej maj och juli då det ej utkommer någon DX-STUNDEN.

EFTERTRYCK: tillåtes om källan anges.

HUVUDREDAKTÖR: Rolf Berglund, Kokhusgatan 6, 724 81 VÄSTERÅS
tel 021-355869 arb 021-322540
telefax 021-112490 R Berglund avd BAP

REDAKTIONS-

SEKRETERARE: Lennart Weirell, Ringduvegatan 38, 724 70 VÄSTERÅS
tel 021-357343 arb 021-328165
telefax 021-328019 L Weirell avd TDKA

*****

SPALTREDAKTÖRER

VÅRT ATT VETA: Dan Olsson, Kungsgatan 6C, 244 63 FURULUND
tel 046-735445

ALLMÄN REDAKTÖR: Jacques de Laval, Trattbärgargatan 4, 723 53 VÄSTERÅS
tel 021-135716 arb 021-325319

LOGGAT: Bernt-Ivan Holmberg, Valsätra Pl.3120, 730 75 MÖKLINTA
tel 0224-80197

QSL-CUPEN: Lennart Weirell, Ringduvegatan 38, 724 70 VÄSTERÅS
tel 021-357343 arb 021-328165

*****

Ett dygn på svenska

(alla tider i UTC=svensk tid -1 timme)

93.02.06

R Finland	0420-0425	252	558	963					må-lö
R Finland.....	0515-0528	252	558	963	6120				må-lö
R Deutschlandfunk	0530-0540	ASTRA	1575	7270	9650				må-lö
R Japan	0530-0545	15170	15355						alla dagar
R HCJB, Ecuador.....	0530-0600	6205	11835	17490					sö-fr
Vatikanradion	0550-0610	EUTELSAT	1611	6185	7365				on-fr sö
R Finland	0615-0630	252	558	963	6120				alla dagar
R Estland, Tallinn.....	0900-0930	1035	5925						sö
R Northsea International	0900-1700	INTELSAT							sö
R Finland	0950-1000	252	558	963	6120	11755			alla dagar
R Finland.....	1000-1110	6120							alla dagar
R Finland	1415-1430	252	558	963	6120	11755			må-fr
R Finland	1505-1520	252	558	963	6120	11755			må fr
Greklands Röst.....	1540-1550	15630	15650	17525					alla dagar
R Finland	1600-1630	252	558	963	6120	11755			alla dagar
R Adventskyrkan	1730-1800	9640							alla dagar
R Deutschlandfunk.....	1900-1915	ASTRA	1269						språkkurs fr
R Moskva, Ryssland	1900-2000	1494	7115	7170	9810				alla dagar
Lettlands R, Riga	1930-2000	5935							lö-sö
R Japan.....	2000-2015	15340							alla dagar
Vatikanradion	2000-2020	1611	6185	7365					ti-to lö
R Roma, Italien	2000-2020	7275	9710	11800					må on fr
R HCJB, Ecuador.....	2000-2030	15270	17490	17790					sö-fr
R Deutschlandfunk	2030-2100	ASTRA	1269						må-lö
R Estland, Tallinn	2100-2130	1035	5925						må-fr
Lettlands R, Riga.....	2130-2200	5935							lö-sö
R Finland	2240-2258	252	558	963					må-lö

Understrukna frekvenser sänds på SSB. Reservation för eventuella ändringar.

AROS DX CLUB Månadsmöte 930221

Plats: Storgatan 12, Hallstahammar

Närvarande: Magnus Jespersson (ordf.),
Markku Kivioja (sekr. och värd för mötet)
Lars Hedberg,
Carl-Gustav Köhler,
Rolf Berglund.

1. Mötets Öppnande.
Ordf förklarade mötet öppnat.
2. Regionsmöte
Det beslöts att regionträffen flyttas från 17-18 april till den 24-25 april.
Orsaken är att SSA skall hålla sitt årsmöte 24-25 i Västerås.
3. Dekaler
Frågan om att trycka nya dekaler togs upp av ordföranden. Vi kom fram till att vi behövde mer info innan vi beslutar att trycka nya.
4. Medlemssituationen
Rolf meddelade att 25 medlemmar förnyat sitt medlemskap och av dessa deltar sju i klubbmästerskapet.
5. Lyssnarträff
Carl-Gustav tog upp frågan om ny lyssnarträff. Inget beslut togs i frågan.
6. Nästa möte
Carl-Gustav erbjöd sig vara värd för marsmötet den 21/3
7. Mötets avslutande
Ordföranden förklarade mötet avslutat

Vid protokollet

Markku Kivioja

FAMILJÄRT

Grattis *BIH* och *Anki* till nytillskottet *Natalie* som föddes när flera andra klubbmedlemmar satt på klubbmöte i Hallsta.
Vill också då önska *Roland* lycka till i det nya ståndet.

Calvary Evangelistic Mission, Inc.

WIVV

1370 AM, Lesser Antilles

WBMJ

1190 AM, Puerto Rico

PO BOX 367000
SAN JUAN, PUERTO RICO 00936
TEL. (809) 724-2727
FAX (809) 722-5395

Lund 93.03.04

Läste med stort intresse Magnus Jespersson artikel om piratradio i förra numret av DX-STUNDEN. Jag gläder mig att piratradion i Sverige nu upplever en renässans och att alltför få upptäcker för denna "bihobby" inom DX-ingen.

Anledningen till detta mitt inlägg är i första hand på grund av Magnus kritik mot min piratradiotidning - Pirate Connection, i andra hand på grund av hans angrepp mot de holländska mellanvågspiraterna. Låt oss börja med den sistnämnda kritiken.

Magnus är knappast unik med att påstå att de holländska MV-piraternas programkvalitet är helt under isen. Kritiken har funnits i alla år (i alla fall så långt tillbaka som jag kan komma ihåg) och tillför absolut ingenting i debatten om piraterna. Ibland blir det tjatigt, men jag tvingas upprepa gång på gång: En av grundpelarna i en s k demokrati ska vara att alla har lika rätt till yttrandefrihet. I förlängningen innebär detta att alla former av program eller sationer måste få sin plats i etern. Ni må kalla mig idealist (det är jag också), men är man en sann demokrat, så gör man inte uttalanden såsom Magnus. Att Magnus inte just gillar holländarnas program är ointressant. Han glömmer dessutom att programmen är mycket populära i Holland (där man i mångt och mycket har helt andra värderingar än i torra Sverige) och att stationerna egentligen inte riktar sina program till utländska lyssnare. Ingen tvingar Magnus eller någon annan att lyssna på holländarna, men tydligen retar sig han och andra DX-are att jag och andra piratentusiaster öppet talar positivt om dessa pirater. Jag skulle kunna skriva sida upp och sida ned, och smula sönder Magnus alla subjektiva sken-argument, men i så fall får vi ta en separat debatt i ämnet om DX-stundens redaktion eller Magnus så skulle vilja. Låt mig bara kommentera att hans påstående "operatörerna inte är intresserade av att göra radioprogram" visar hur ytterst lite Magnus har förstått om holländsk musik- och radiokultur. Läs också gärna min och Jonny Augustssons insändare i EA nr 1 där vi slaktade Björn Franssons artikel om piratradio, publicerad i EA 11/12.

Får tacka Magnus för reklamen för Pirate Connection och att han i stort sett verkar tycka den är bra. Han kritiserar dock mig att ta piratradio för allvarligt. Dessutom menar han att citat "vissa stationer orerar vitt och brett om kampen för fri radio". Ärligt talat så förstår jag inte kritiken. Vore intressant om Magnus kunde specificera sig och säga vad han retar sig på. Någon station har möjligen uttalat sin ståndpunkt om fri radio och vad är det för fel med det? Vi stödjer fullt ut tanken på med fri radio och skäms inte för att säga det, uppenbarligen till skillnad från Magnus. Jag tycker för min del att vi måste satsa mer på debatter och synpunkter just i denna fråga, men engagemanget har sina begränsningar, i synnerhet när många uttalade fri radio-förespråkare i själva verket inte fattar vad fri radio är. Magnus sista citat om min tidning är den största gåtan av alla. Jag citerar: "Om man nu är så intresserad av fri radio är knappast det bästa sättet att värva proselyter att sända program som huvudsakligen avlyssnas av de redan frälsta". Här måste Magnus specificera sig. Vad tusan skulle PC ha med att sända program att göra? Det här tycker jag bara låter som antipropaganda som inte har någon som helst verklighetsförankring.

Magnus är faktiskt den första som kritiserat PC innehållsmässigt. De flesta andra har varit otroligt entusiastiska och jag har i ett nafs på ett par månaders tid lyckats få 80-talet prenumeranter och därtill ska läggas 20-talet provex jag får för varje nummer. Jag tackar i alla fall Magnus för kritiken, men tyvärr tar jag den för ointressant då jag har svårt att förstå vad han menar med sin kritik. För mig känns det mer som personliga påhopp. Om Magnus har idéer till förbättringar av PC är han alltid välkommen att komma med förslag eller rent av hjälpa till i arbetet.

Tack för uppmärksamheten

Stefan Printz

/Huvudredaktör på Pirate Connection/

Västerås 93-03-06

SVAR PÅ STEFAN PRINTZ INSÄNDARE I DX-STUNDEN

Tyvärr tvingas jag konstatera att Stefan önskar debattera på en nivå som jag inte kan tänka mig för egen del. Ett par tillrättalägganden är dock högeligen motiverade.

Stefan konstaterar helt riktigt att kritiken mot den mediokra programkvalitet de flesta holländska stationer håller sig med varken är ny eller tillför debatten någonting. Nu var inte avsikten med min artikel att starta en debatt, utan att översiktligt beskriva ämnet piratradio. I det läget är det givetvis väldigt svårt att undvika att komma in på programmen. En sann demokrat ska enligt Stefan uppenbarligen inte kritisera programmen. Och jag som trodde att demokrati bl a kännetecknas av att olika syn på skilda ting accepteras... Vad det gäller musik- och radiokultur, holländsk eller annan, vill jag gärna påpeka att jag faktiskt lägger in lite mer i begreppet än att spela oannonserade skivor och att blåsa i en mikrofon.

Som jag skrev i min artikel anser jag att Pirate Connection är en bra tidning (annars skulle jag knappast själv prenumerera på den). Jag tror dock att den skulle bli ännu bättre om takhöjden ökades ett par snäpp. Att tala om mellanvågspirater som levande legender låter alltför pretentiöst i mina öron. Det vore också på sin plats med kritik mot FM-piraten Action One, som ju byggde sin verksamhet på att stjäla från andra. Även piraterna har sina brister och det ska väl inte vara så svårt att erkänna...

Mina ord om vissa stationers tal om "kampen för fri radio" riktar sig däremot inte alls mot Pirate Connection - hur skulle det kunna göra det? Det är i alla fall min bestämda uppfattning att detta tal mest är spel för galleriet. Visst önskar sig säkert dessa stationer sig fri radio - inget fel i det - men för att man ska kunna tala om kamp, eller ens djupare engagemang, krävs faktiskt mer än att sända musikprogram en eller annan söndagsförmiddag.

Alltså, ta piraterna för vad de är: inte frihetskämpar utan snarare vanliga människor med ett stort intresse för radio!

Tack för ordet!

YOUR LOCAL AND
INTERNATIONAL RADIO STATION

DLR
106FM + 6,220KHZ
LOCAL SHORT WAVE

DLR106FM,
Dun Laoghaire,
Co. Dublin,
Republic of Ireland.

Skriv
eller ring

QSL-CUPEN

MAGNUS JESPERSON
Regementsgatan 22
723 45 VÄSTERÅS
Tel. 021-18 05 05

Hej!

Eftersom Lennart är nere i Saudi-Arabien har jag (MJT) tillfälligtvis tagit över denna spalt.

Riktigt många bidrag har strömmat in till denna gång, vilket jag givetvis är tacksam över. Ett speciellt välkommen till Lars-Göran Ström, som gör sin debut i QSL-cupen i detta nummer.

EUROPA

Albanien

Trans World Radio-1395 k, b, sch 3 v DO

Danmark

Radio Kattegatt-92200 b 34 v DO

Finland

Radio Åland-6120 k 2 m DO MKH MJT
LHU

Det rör sig naturligtvis om specialprogrammet under nordiska mästerskapen. Sändaren ligger alltså i Pori, som vanligt...

Färöarna

Utvarp Foröya-531 k 32 d LGS MKH

Kaliningrad

Radio Moscow-1386 k, b, dek, sch MJT

Norge

Det Norske Meteorologiske-103100 b, tavla, 6 bro, bok m m DO
Det krävdes dock en follow-up för att Dan skulle erhålla detta trevliga svar.

Radio Öst-103700 b, tidn 6 v DO

Radio Holmestånd-104800 kort ,bro, frim 2 v DO

Station nummer 1000 för Dan. Man gratulerar!

La V 103**FM**
STEREO

LA MEJOR FM DEL CIBAO

nr

sid 7

Ryssland

Open Radio-918	b, sch	10 v	DO
Radio Polis-6045	k	15 v	DO MJT

Slovakien

Radio Slovakia-1098	k	2 v	DO
---------------------	---	-----	----

Storbritannien

BBC Bedfordshire-630	b, cm, dek	3 v	DO
BBC Essex-729	b, dek	3 v	MJT
Sunshine 855-855	k, dek, info	2 v	DO MJT
BBC Radio Jersey-1026	k	2 v	DO
North Sound-1035	b, bro	10 d	LGS
Great North Radio-1170	b	14 d	LGS
210 Classic Gold-1431	b, dek, frim	1 v	DO
Great Yorkshire Radio-1530	b, dek	35 d	LGS
Northants Supergold-1557	stc, dek	17 d	LGS
BBC Radio Nottingham-1584	k, b, cm	1 v	DO
BBC Radio Kent-1602	b, cm	3 v DO	LHU MJT

En hyfsad UK-spalt detta, för att vara i DX-Stunden. Men nu är allt säsongen på upphällningen.

Sverige

Tranås NR-98700	rapport i retur, bro	DO
-----------------	----------------------	----

Är detta ett QSL? Tillsvidare antar jag det eftersom du anmälde det hit, men...

Tyskland

NDR-729	k	MKH
---------	---	-----

La N 103

FM
STEREO

Pedro Fco. Bonó No. 58 • Teléfono 583-6080 • 582-3433 • 582-9872
Santiago, República Dominicana
4,800 KCS BANDA INTERNACIONAL DE 60 METROS
L.A.F.M. STEREO QUE DA LA VUELTA AL MUNDO

OCEANIEN

Australien

ABC Katherine-2485	k	RB
--------------------	---	----

NORDAMERIKA

<u>Kanada</u> VOAR Mt Pearl NF-1210	b, d, tidn	20 d	LGS
<u>USA</u> WCSN-17510	k, sch m m	42 d	LGS

CENTRALAMERIKA

<u>Costa Rica</u> Faro del Caribe-5055	b, k, frim, tidn	42 d	LGS
<u>Grenada</u> Harbour Light-1400	b, cm, frim m m	4 v	DO

Guatemala
Radio Cultural-3300 k RB
Det var Wayne Berger som signerade Rolf QSL, som kom på en follow-up.

SYDAMERIKA

<u>Brasilien</u> Radio Guaruja-5980.2	k	3 v	DO RB
<u>Ecuador</u> HCJB-6205	k, b	4 v	DO

PIRATER

The Future-1635	b	LHU
Zender Kristal-1636	b, k, dek, foto	MJT
Southern Music Radio-6274	k, b, info	DO
Radio Gloria-6293	k, info	MJT
Radio Harmony-6305	b	follow-up DO
Follow-ups till pirater!?! Hmmm...		
Dun Laoghaire Radio-6226	k, b, info	MJT

Råkade bli felsorterad, men något enstaka misstag kan man väf få göra?

Till sist då ligan:

1. Dan Olsson (DO)	45 p
2. Lars Hedberg (LHU)	30 p
3. Lars Göran Ström (LGS)	27 p
4. Markku Kivioja (MKH)	20 p
5. Carl Gustav Köhler (CGK)	19 p
6. Rolf Berglund (RB)	18 p
7. Magnus Jespersion (MJT)	17 p
8. Lennart Weirell (LWV)	13 p

Dan Olsson
Kungsgatan 6 C
244 63 FURULUND
046 - 73 54 45

Välkommen till ett par sidor med radionyheter från världens alla kontinenter. Hemkommen efter par dagar ute med barnen på jobb ska man sitta ner och skriva sina sidor, trött är man men ganska så inspirerad då det ska nog gå bra. Men nu drar vi i gång:

ARMENIEN

R Yerevan med franska 22.30 på 7440, 9480 och 12060. SWN

R Yerevan med engelska 22.45 på 11920.
Jim Clair i SWEDX

AZERBADJAN

R Baku med engelska 17.00-18.00 på 6175.
COM

BANGLA DESH

R Bangla Desh är hörd med engelska 12.30 på 15200
Jim Clair i SWEDX

BELGIEN

BRT 2 har lokalprogram 05.00-07.00, 11.00 - 12.00 och 16.00-17.00 bl. på 1188. POS i FN

BOTSWANA

R Botswana sänder 02.55-06.00 på 3356, 4830 o 7255, 06.00-15.30 på 5955, 7255 o 9595, 15.30-22.00 på 3356, 4830 o 7255, WBI i DXF

CANADA

RFPI planerar att bygga en anläggning i Saelom Army i British Coloumbia. WOR i CON

COSTA RICA

REE är hörd 05.00-06.00 på 4775.
PlayDX i DXF

CUBA

R Habana med engelska 21.00-22.00 på 15165. WBI i SWN

DOMINIKANSKA REPUBLIKEN

R Cima på 4960 har adressen Av. 27 de Febrero 265, Santo Domingo. PC
R Estrella på 6205 har adressen PO Box 135-2 i Santo Domingo. NU i SWN

ECUADOR

L V del Rio Tarqui på 3286 sänder numera med 4 kW..Sändningstid är 08.00-15.00 och 19.00-05.00.

TIN i SWN.

R Bahaii åter aktiv på 4950. OC
HCJB sänder numera svenska också på fredagar. UB i EA

FILIPPINERNA

FEBC med engelska 00.00-02.00 15450
09.00-11.00 på 11690, 13.00-16.00 på 11995. AWR via SWN

GEORGIEN

Georgia Radio med engelska 06.00-06.30 på 11805 o 16.00-16.30 på 9565. WBI via EA

GUAM

AWR med engelska 01.00-02.00 15610, 02.00-03.00 (lör-söndag) 13720, 16.00-17.00 på 11980, 17.00-18.00 (lör-söndag) på 13720, 23.00-24.00 på 15610. SP i SWN

INDIEN

AIR med engelska 10.00-11.00 på 15050, 17387, 17895 o 21735, 17.45-19.45 på 7412, 9950, 11620, 11860, 11935 o 15080, 20.45-22.30 på 7412, 9950, 11620, 11860, 11935 o 15080
20.45-22.30 på 7412, 9910, 9950, 11612, 11715 o 15265, 22.45-00.45 på 9910, 11745, 11785, 15110 o 15145. WBI i SWN

IRAK sid 10
R Iraq med engelska 14.00-17.00 på 15120
22.00-23.00 på 13680. RNMN i CON

IRAN
Khorosan Radiostation Mashad har adressen:
Jomhori-Ye Eslame, Iran P.O. Box 555, Mas-
had Centre. V/s är J Ghanbari. BEFF i SWB

ITALIEN
R Europe i Pioltello testar lör-söndag
13.00-17.00 på 25900. Rapporter skickas
till Play-DX, Via Davanzati 8, I-201 58
Milano. Play-DX

LITAUEN
R Vilnius med engelska 20.00-20.30 o 22.30
-23.00 på 612, 666, 1557 o 9710, 00.00-
00.30 på 7150. WBI via DXF

LUXENBURG
R Luxemburg har silent period 23.00-05.15
på 1440. CES

MOZAMBIQUE
R Maputo med engelska 11.00-11.30 på 11820
o 11835, 18.00-19.00 på 3265 o 4955.
RNMN via DXF

NAMIBIA
NBC är hörd 04.30-05.00 på 4965. CON

NORDKOREA
R Pyongyang med engelska 00.00 på 11335,
13760 o 15115, 04.00 på 15180, 15230 och
17765, 06.00 på 15180, 15230, 07.00 på
15340 o 11335, 15.00 och 17.00 på 9325, 9640
9977 o 13785, 20.00 på 6576, 9545, 9640 och
9977. Mike Fern i SWN

NYA ZEELAND
RNZ sänder följande 03.59-06.58 på 15120,
06.59-12.07 på 9710, 12.05-16.48 på 9510,
16.50-18.49 sön-fredag 9675, 18.50-21.38 på
15120 sön-fredag, 21.39-03.58 på 17770.
SWEDX

PAKISTAN
R Pakistan med engelska 17.20 på 11870.
Jim Clair i SWEDX

PERU
KHBN med engelska 12.00-14.30 och
23.30-01.00 på 9830. RNMN via DXF

PERU
R La Hora i Cuzco är hörd på
4899,4 är ex 4860. HK via Play-DX
R Horizonte i Chiclayo åter aktiv
på 4505 är ex 4509. HK i Play-DX
R Mundo i Cuzco är hörd 22.50 på
5082,6. SUM i SWB
R Tayabamba åter aktiv på 5241.
HK i Play-DX
R Nueva Cajamarca är en ny stati-
on på 5800 och man sänder 23.00 -
02.30. Adressen är Av. Cajamarca
726, Nueva Cajamarca. HK i Play-
DX
R Metropolitana i La Paz är hörd
på 6195. GIB

POLEN
R Polonia med engelska 13.00-
13.55 på 1503, 6135, 7145, 9525 o
11815, 16.00-16.55 på 7285, 9525,
11840, 18.00-18.55 på 7270 o 9525
20.30-21.25 på 1503, 6135, 7145,
7270 o 9525. Tyska har man 12.30-
12.55 på 1503, 6135, 7145, 9525 o
11815, 15.00-15.25 på 1503, 6095,
7145 o 9540, 16.00-16.25 på 1503,
6135 o 9540, 17.30-17.55 på 1503,
6095, 6135, 7285 o 9525, 19.00-
19.25 på 1503, 6135 o 7270. CES

RUMÄNIEN
RRI med engelska 06.30-06.45 på
7225, 9510, 9570 o 11775, 06.45 -
07.15 på 11810, 11940, 15335, 17720
1780 o 21655, 13.00 på 11940, 15365
17720 o 17850, 14.30-15.30 på
11810, 15335 o 17720, 19.00 på 61
6105, 7195, 9690, 21.00 på 5955,
6105, 7195, 7225 o 9690. SWN

RYSSLAND
Open Radio i Moskva på 918 har
egna program på engelska 10.00-
12.00. CES
FEBC via Khabarovsk sänder 08.00
på 9560. DXCL via FN
R Nederländerland med engelska 00.30 -
01.25 på 7305 via Alma Ata, 01.30
-03.25 o 09.30-11.25 via Petro-
pavlovsk-Kamchatski o 9860 via
Irkutsk. RNMN i CON
R Galaxy har adressen P.O. Box
117418, Moskva. BEFF i SWB
R Art sänder 05.15-07.00 på
11655, 15.00-18.00 på 11700.
Adressen är Academican Korolev
Street, 127427 Moskva. WBI i DIS
En annan adress är: Ul. Tvers -

*My Kinda
Country...*

AM 918 KHz

Radio

Ryssland försvårar
skaya 29, Ker 1, 103050 Moskva. Com i DIS

SAIPAN
KFBS med engelska 19.30-20.00 på 9465.
WBI i DXF

SPANIEN
REC sänder numera bara tyska på måndagar
17.30-18.00 på 6020. LAY

STORBRITANIEN
R Maldwyn startat 1 mars på 756. Adressen
är 17 High Street, Newton Poyys SY 16 2NF
K O Phillimore via DIS

SVERIGE
R Göinge på 96.1 har adressen Box 16, 280
60 Osby. DO

SYDAFRIKA
Channel Africa med engelska 02.00-04.00 på
9730, 03.00-05.00 på 3995, 04.00-07.00 på
9695 o 11745, 17710, 10.00-11.00 på 17805,
11.00-12.00 på 9730 och 16.00-18.00 på 5960
5960 och 17710. LAY

TYSKLAND
AFN/München på 1107 har stängt. DXN

USA
KCBI sänder följande: 02.30-14.30 på 9815,
14.30-21.30 på 15375, 21.30-02.30 på 15275
WOR via DXF
Adressen till WEWN är: WEWN Catholic Radio
Service, P.O. Box 100234, Birmingham, Ala-
bama 35210. CES DO

UZBECKISTAN
R Tashkent med engelska 01.00-01.30 på
5955, 7325, 9740 o 9755, 12.00-12.30 och
13.30-14.00 på 7325, 9540, 15470 o 17815.
WOR via DXF

VITRYSSLAND
R Minsk med tyska onsdagar och lördagar
19.30-20.00 på 6010, 7210, 7240 o 9710. LAY

KÄLLOR TILL DETTA NUMMER ÄR:

CES = Karl-Erik Strid, COM = Com-
munication, DIS = Distance, DO =
Dan Olsson, DXF = DX-Fokus, DX =
DX-News, CON = Contact, EA = Eter-
-Aktuellt, FN = Frekvens-Nytt, GIB
= Gabriel-Ivan Barreira, LAY =
Lars Andersson, Play-DX, SWB =
Shortwave Bullentin, SWEDX = Sver-
iges DX-Förbunds Dator SWN =
Shortwave News.

Vi synes om en månad cirka. DO

92/CJCH
AM STEREO

Bara mediagiganterna klarar avreglerad radio

Margaret von Platen

Det som skulle bli de glada radioamatörernas julafton med små sändare i varje köllare ser nu ut att bli de stora jättarnas kamp.

Kinnevik, Bonniers, några utländska investorer och dagspressen är troligen de enda som kan visa uthållighet när svensk radio avregleras.

Den nya radiolagen, som ska träda i kraft 1 april, säger att sändningstillstånd ska beredas alla som vill starta en radiostation.

Jan Friedman, VD för SRU, Svensk Radio Utveckling, tror att det blir en rejäl överretablering som följs av en utslagning.

"Det här blir en avreglering av monopolet som mer påminner om den taxi genomgick än Luftfartverkets. Det blir för många sändningstillstånd och få överlever den initiala investeringsfasen", säger han.

Under första året uppskattar Jan Friedman radions reklammarknad till 100-150 Mkr och branschens samlade kostnadsnivå till tre gånger beloppet.

"Det enda sättet att reklammarknaden blir bra är genom nätverksbildningar. Därmed kan radio i Sverige få en chans att ta mer än 5 procent av reklamlakan vilket är genomsnittet i utlandet. Vid sökelskiftet kan marknaden vara värd 750 Mkr. Med 50-75 radiostationer i det utbyggda skedet kan vinstmarginalen i genomsnitt uppgå till 10-12 procent och i bästa fall till 30 procent."

Kapa kostnader

Nätverksbildning och samsändning är ett sätt att kapa kostnader. Kinneviks tre radiostationer delar till exempel på en och samma nyhetsredaktion på fem man, som sitter i Stockholm.

"För att vi ska få ekonomi är det bättre med en och samma ägare eller samarbete mellan radiostationer", säger Johanna Unghanse, VD för Kinneviks tre radiostationer.

Lockade av affärshansen är det inte omöjligt att bland annat franska intressenter ansöker om koncession i Sverige. Pierre Bellanger, VD och grundare till Skyrock i Paris, med 2,3 miljoner lyssnare, är en av de intresserade.

Betalas tillbaka

"Det speciella med radio är de höga fasta kostnaderna. Stimersättningen är den enda rörliga kostnaden och den uppgår inte till mer än 10 procent av omsättningen. När investeringsfasen är över uppnår man 30 procent vinstmarginal. Den initiala investeringen betalas tillbaka på två-tre år. Vinsterna är två-tre gånger högre än tidningarnas", säger Pierre Bellanger.

Skyrock har 100 sändare över hela Frankrike.

Omsättningen är 200 miljoner francs och vinsten 2 miljoner francs "eftersom vi befinner oss i ett utvecklingskede", säger han.

Dagens Industri • Torsdag 25 feb 1993

Nu gäller ny radiolag

Igår fattades beslut om ny radiolag. Bland annat innebär det att en juridisk person inte får ha mer än ett sändningstillstånd från och med 1 april.

Kinnevik är ett av företagen som balanserar på det tillåtna. Kinneviks mediabolag Medvik äger nämligen tre radiostationer: Z-Radio i Stockholm ägs till 100 procent av Medvik, Z-Radio i Göteborg ägs till 40 procent av Medvik och till 60 procent av personalen, P4 i Lund ägs till 49 procent av Medvik och 51 procent av personalen. Största ägare bland personalen är VD för samtliga radiostationer, Johanna Unghanse, med förflutet hos studentradion.

"Lagen är luddigt formulerat", säger Johanna Unghanse, "ingen får bli dominerande ägare men man vet inte om det betyder 50 eller 51 procent."

Ett annat mediaföretag, ICB Inner City Broadcasting Patrik Itzel, som har närradio stationer i Göteborg och Malmö, balanserar också på den här gummiparagrafen. Samma situation står Jan Friedman inför. Han är VD för SRU, Svensk Radio Utveckling.

(DI)

Klart för reklam i radio

Västerås kan få egen station inom ett år

- Vi för diskussioner med stabila intressenter och det bör finnas förutsättningar för oss att komma överens om ett gemensamt ägt lokalt radiobolag här i Västerås. Jag hoppas vi ska vara igång med sändningar inom ett år.

Anders H Pers, VD i VLT-koncernen är glad över riksdagens beslut i går att från den 1 april tillåta privata radiosändningar som finansieras med reklamintäkter.

- Vi har erfarenheter från vårt radioengagemang i Finland, som jag räknar med ska bli till stor nytta för oss, fortsätter Anders H Pers. Bland annat har vår finländska partner visat hur man på ett mycket ekonomiskt sätt driver den här typen av verksamhet.

Inte dyrt sätta igång

Att driva en lokal radiostation är dyrt, att starta den är däremot inte särskilt kostsamt. Det visar de erfarenheter Svensk Radioutveckling AB, SRU, skaffat sig under sitt arbete med att förbereda ett flertal etableringar av lokala radiostationer runt om i landet.

- SRU:s VD Jan Friedman var i går i Västerås och kommenterar riksdagsbeslutets så här:

- Regeringen har uppfyllt ett löfte från sin regeringsdeklaration. Det tog ett och ett halvt år. Men lagen är bra.

Reklamradio i 20 städer

Speciellt lyckligt tycker Friedman det är att lagen inte detaljreglerar den kommersiella lokalradion. Olyckligt är däremot, anser han, att riksdagsbeslutet hindrar tidningar från att bli majoritetsägare i lokala radiobolag.

- Inom ett år tror jag att vi har lokal radio i ett 20-tal större landsortsstäder, säger Jan Friedman. De kommer att nå cirka 70 procent av landets befolkning.

Drar till sig äventyrare

- Jag räknar med att det beviljas ungefär 60 sändningstillstånd, fortsätter SRU-chefen. Vi måste nog räkna med en viss utslagning under de första åren. På grund av att startkostnaderna är låga drar nog lokalradion till sig en del äventyrare.

Friedmans bedömning är att om ungefär fem år har det nya mediet funnit sin form. Då

kommer lokalt producerad radio att sälja reklam för ungefär 750 miljoner kronor.

SRU, Svensk Radioutveckling ägs idag av Göteborgs-Postens moderbolag Stampen och av Jan Friedman. Företaget har nyligen erbjudit ett antal ledande landsortstidningar att köpa in sig i bolaget. Till de tidningarna hör VLT, genom sitt delägarskap i Liberala Tidningars Kommanditbolag, LTKB.

ULF GOTHNIER
Tel: 19 92 76

TISDAG 16 FEBRUARI 1993

- Upsala Nya Tidning Arlanda startar ny radiokanal

För att den blivande serviceanläggningen Sky City på Arlanda flygplats skall bli den avsedda knutpunkten för kommunikation finns nu planer på att inrätta Radio Arlanda Sky City med säte på Arlanda.

En avreglering av den kommersiella radiomärknaden väntas komma redan 24 februari i år under förutsättning att riksdagen då fattar beslut om detta. Ett sådant beslut skulle ge en ny radiolag från 1 april som innebär att både närradio- och andra stationer får finansiera verksamheten med reklam.

De sändningstillstånd som krävs skall fördelas av en ny statlig nämnd. Intresset är redan stort för en blivande lokalradio som kan reklamfinansieras, och för närmare en miljon tänkta lyssnare i Stockholmsregionen håller Radio Arlanda Sky City på att ta form.

Annonbyrå

Bakom detta projekt finns annonsbyråföretaget Hera i Uppsala som genom förfrågningar fått flera företag att visa stort intresse.

Tanken är samarbete mellan flera företag och privata personer. Sannolikt kommer SAS, luftfarts-

verket, Arlanda Advertising och ytterligare 7-8 företag att gå in i ett ägande av den planerade stationen som skall få viss produktion utförd av Studio 55 i Uppsala och eventuellt engelska produktionsbolaget TM i London. Man utreder möjligheterna för en bolagsbildning och verksamheten tar sikte på lyssnare i Uppsala, Knivsta, Märsta-Arlanda och Sigtuna.

Man hoppas också få lyssnare bland dem som reser via Arlanda.

Reklamfinansiering

Enligt planerna skall verksamheten finansieras med reklamintäkter och sponsrande företag dit man hoppas på att få räkna landets stora bilföretag och större radiobolag. Omsättning beräknas redan första året bli omkring 30 miljoner kronor.

Utbudet av programinslag skall ges en internationell prägel med 60- och 70-talsmusik och, tio i topp-program. Väder- och trafikrapporter samt evenemangstips blir andra inslag.

Radio Arlanda Sky City skall sträva efter internationell bredd och samarbete med andra radioföretag utomlands skall göra det möjligt för lyssnaren att få rapporter från attraktiva resmål.

STIG LUNDQVIST

Hej! Här kommer tips från DO = Dan Nilsson. Tipsen 6-7/2 ^{sgb.} från ^{oro.} Södra hos Dan Järnhardsson i Lövestad och tipsen 19-21/2 är tagna hos Roland Åkesson i Myra's, Ljungby 18. från ^{km}

MELLANVÅG EUROPA

531	09.10	20/2	Utvarp Färöya med symfonimusik	DO
666	09.00	20/2	333 RBC R York med ID och nyheter	DO
1035	09.40	20/2	444 North Sound spelade "Summer int he city" med Lovin Spoonful	DO
1161	06.20	20/2	443 Great Yorkshire Radio spelade ARRA o Curisity killed the Cat	DO
1161	10.00	20/2	444 R Tav med ID när fransosen var tyst	DO
1242	07.10	21/2	242 Invicta Sound med ID efter väder och nyheter	DO

MELLANVÅG NORDAMERIKA

1210	23.40	19/2	443 VOAR Mt Pearl berättade om en som hade varit med i upploppen i L.	DO
------	-------	------	---	----

MELLANVÅG VÄSTINDIEN

1400	22.30	19/2	443 Harbour Light of Winvard med predikan	DO
------	-------	------	---	----

MELLANVÅG SYDAMERIKA

1210	23.45	19/2	333 R Anzoatqui med med reklam för en bank	DO
1220	00.30	20/2	443 R Globo med en snabbpratande man så det var väl sport	DO
1470	05.45	20/2	444 R Latina med musik som REC Gees och annan popmusik	DO

KORTVÅG AFRIKA

4770	19.15	6/2	333 R Nigeria med sport och musik	DO
4777	22.00	19/2	444 RTG Gabon pratar om Cameroun för	DO
4795	22.15	19/2	443 R Douala diskuterade premiärministerns senaste tal	DO
4830	18.05	19/2	333 R Botswana avslutade nyheterna för att spela soulmusik	DO
4870	20.30	6/2	433 ORTB pratade om situationen i Zaire	DO
4905	18.10	19/2	443 Tchad pratade om Sydafrika och vad ANC säger om framtiden	DO
4910	19.30	6/2	332 R Zambia med engelska får den sedvanliga årsrapporten nu	DO
4915	18.00	20/2	333 R Kenya talar om FNs arbete i Somalia	DO

KORTVÅG AMERIKA

4805	01.00	21/2	333 R Dif do Amazonas, BRA, med nyheter och ID	DO
4830	22.30	20/2	444 R Tachira, VEN, med sin livfulla musik	DO
4865	00.55	20/2	433 LV del Cincaruco, COL, med massor av reklamer	DO
4895	00.20	21/2	444 LV del Rio Arauca med prat om Colombia	DO
4925	01.10	6/2	333 R San Miquel, BOL, med orkestermusik och ID	DO
4960	22.45	20/2	444 R Cima, DOM REP, med musik från en karneval	DO
4965	23.10	19/2	433 R Juan XXIII, BOL, med dragspelsmusik, tycks vara svarsvarede	DO
4985	23.40	19/2	333 R Brasil Central, BRA, talade om karnevalen i Rio, efter en dags firande bara 15 döda	DO
5025	00.00	21/2	443 R Rebelde, CUBA med växelvis prat av man o kvinna	DO
5030	00.10	21/2	433 R Catolica Nacional, Ucu med predikan	DO
5075	01.35	20/2	444 R Caracol, COL, Åter tillbaka här med lugn musik	DO
5150	01.30	21/2	454 R Caracol, COL, med en verkligt snabbpratande man	DO

By Scott Fybush and Earl Higgins

One of the easiest parts of the radio spectrum to explore are the broadcast bands. This article will attempt to offer some hints to make your exploration of the mediumwave band more enjoyable.

I. WHAT ARE THE AM BROADCAST BANDS?

The mediumwave (commonly referred to as AM) broadcast band currently extends from 525 to 1605 kilohertz. Channels are spaced in even 10 kHz increments; i.e.: 530, 540, 550, ... , 1600 kHz in the United States and Canada. Elsewhere, channels are spaced in 9 kHz increments, i.e.: 531, 540, 549, etc.

In the United States, the band is being expanded to 1700 kHz. Stations which are currently experiencing high levels of interference will begin appearing on the 1610-1700 kHz frequencies sometime in late 1993 or 1994. They will simulcast the new frequencies with the old for a period of a few years, eventually dropping the 'old' frequency. This opening up of new channels presents some once-in a lifetime opportunities for the alert mediumwave DXer.

II. SIGNAL PROPAGATION

The distant stations you are able to receive will depend largely upon signal propagation. This varies depending upon the time of day, the season, and other factors. For mediumwave, the single most important factor for good DX is the time of day. Mediumwave signals almost always get absorbed by the D Layer of the ionosphere during daylight hours. As a result, all mediumwave signals received during midday hours will arrive by ground wave, making reception of signals over a few hundred km/miles away unusual in daylight. At night, however, the ionosphere reflects mediumwave signals, making it possible for signals to be heard at much greater distances, up to a few thousand km/miles, via 'skywave'. To a lesser extent, the period up to two hours after local sunrise, and two hours before local sunset, called "Critical Hours", have varying levels of skywave, and also can provide some very unusual reception opportunities for the mediumwave DXer. Reception also tends to be better in winter than in summer, due to lower levels of atmospheric noise and longer hours of darkness. In the United States, due to the large number of stations, many smaller mediumwave stations are required to sign off or reduce power sharply at sunset so as to reduce interference to distant stations. Many stations (mainly the "Power Houses") in Europe reduce power and/or transmit with a directional antenna during critical hours and night just to reduce interference. This is essential though the great number of station and national borders makes it impossible to have clear channels.

III. RECEIVERS

Almost any radio is capable of some broadcast-band DXing, especially long-distance mediumwave reception. However, most recent radios, even those designed for quality shortwave reception, do not have outstanding broadcast band reception. One exception is the General Electric Superadio III (Model 7-2887.) The SR III is designed for optimum AM/FM broadcast performance, incorporating:

- * RF amplifiers on both bands
- * Ceramic filters and Automatic Frequency Control on FM
- * No PLLs or digital displays for less electronic noise
- * A 2-way speaker system with 1 watt of audio power

The SR III is a bulky (4" x 10" x 12") portable radio which can be run off 120V AC or 6 "D" batteries, providing over 400 hours of battery life. This radio has become popular among the DX community for its exceptional performance.

It costs between thirty and sixty dollars in the US, and may be found at many discount outlets. It can be obtained from Bennett Brothers (Order#R8883) at 1-800-621-2626 or 1-800-631-3838, or from Best Products (Order # 140457) at 1-800-950-2398.

If you don't have a Superadio, some important things to seek out in a receiver are:

- * External antenna connections. These make it easier to use a better antenna than the one supplied with the radio.
- * High selectivity. This refers to the receiver's ability to reject strong signals on adjacent frequencies, and is more important to good reception than is sensitivity, since a good antenna will provide more-than-adequate signal strengths.
- * Digital frequency display. While the circuitry involved can add to the level of internal electronic noise in the radio, digital display makes it possible to more easily determine what station is being heard.

IV. ANTENNAS

For mediumwave reception, most receivers have a short internal ferrite rod. This will provide acceptable signals for high-powered distant stations. Ferrite rods are quite directional, and the radio can thus be turned to null out strong interfering signals, or to improve reception of the desired signal.

For more advanced DXing, external antennas offer certain advantages. The most common external antenna is a simple random wire, 15m (50 feet) or more run out the window and then as high as possible (up in a tree, for example). The wire can be connected to the external antenna terminal. If none exists, you can open up the radio and wrap the wire a few turns around the ferrite rod inside. It is also possible, although less desirable, to simply wrap the wire around the entire radio. If the radio has a terminal marked "ground" or "GND," another wire can be run from this terminal to a copper rod driven a meter/a few feet into the earth.

One problem with a random wire antenna for mediumwave work is its inability to reject strong local signals. Most receivers today lack the dynamic range to effectively deal with the extremely strong signals from a local mediumwave broadcaster as picked up by a random wire antenna. Thus, some sort of tuned antenna is best for all but the most isolated, rural locations.

The most popular antenna for mediumwave DX today is called a 'loop' antenna, and can be either of two types: ferrite rod or air-core wound wire loop. These antennas are small, 25-100 cm (1-3 feet) in diameter, and sit on the DXers desk or shack table where they can be easily turned by hand for optimum peak or null of a signal. Each design works with a tuned circuit before feeding the signal into your receiver, and usually this circuit includes a small powered amplifier. Generally speaking, the longer the ferrite rod, or the larger the diameter of the aircore loop, (to a point), the sharper the null of the antenna. 45 to 55 cm (18 to 22 inches) would be optimum for a ferrite rod antenna.

Air-core loops need to be made by hand, as there are none on the market. Ferrite loops, however, are available commercially from at least two manufacturers; Palomar Engineers and Radio West. Unfortunately, these two antennas do not have very long ferrite elements; and reviews of their performance in the mediumwave press tends to be mixed. Ideally, one would build their own antenna, or try to find either a used, older Radio West loop or Space Magnet antenna, both pre-1980. Plans for building all sorts of mediumwave loop antennas are available through National Radio Club publications. The address is found later in this FAQ.

A more advanced antenna is the "beverage" antenna. This is a length of wire 300 m (1000 feet) or more, with extremely high gain and narrow-beam directional characteristics. It is usually, but not always, terminated at the far end with a 450 ohm resistor connected to a metal stake driven into the ground. It should be pointed in the direction of the desired station. The beverage antenna can, under good conditions, be used for transatlantic and transpacific DX.

V. WHAT'S OUT THERE TO LISTEN TO?

There are over 10,000 radio stations in the United States alone. It's important to have some idea of what to expect to hear. A good directory is important (see STATION LISTINGS below), but it's essential to know what the station information means.

For mediumwave, North American frequencies fall into three basic classes:

* **CLEAR CHANNEL:** These frequencies are 540, 640-780, 800-900, 940, 990-1140, 1160-1220, and 1500-1580 kHz. Clear channels are home to one or two 50,000 watt powerhouse signals which can be heard reliably in half the country or more. Other stations also occupy the clear channels, frequently using less than 1000 watts and very restrictive antenna patterns. In recent years, the US FCC has added many more low power stations to the clear channels, making reception of the big, primary, stations more interference prone than it once was, but providing excellent hunting for the serious mediumwave DXer. Also, the clear channels are the primary hunting area for Latin American DX due to the relatively small number of North American stations on them.

* **LOCAL:** These frequencies are 1230, 1240, 1340, 1400, 1450, and 1490 kHz, and are sometimes referred to as the 'graveyard' channels by DXers. Stations on local channels can use a maximum of 1000 watts (somewhat higher outside the US). At night, these six frequencies tend to become chaotic, as the hundred-plus stations on each channel cause each other tremendous interference. Although the primary service area of these stations may be twenty miles or less, these stations have been known to reach well over a thousand miles under good conditions. Identifying distant stations on these channels requires a directional antenna, a good ear, and plenty of patience. The National Radio Club keeps distance records for all of the stations on these channels and publishes them in their bulletin, DX News, regularly.

* **REGIONAL:** These are all the remaining channels, including the expanded band frequencies of 1610-1700 kHz. U.S. stations on these frequencies tend to be restricted to 5000 watts, although a recently signed international treaty allows for the possibility of 10,000 or even 50,000 watt stations on these frequencies if they do not interfere with other stations. In practice, only Canada has yet assigned high power stations on these frequencies. While not as noisy as the locals, reception on regional channels can be quite interference prone, with a listener able to identify three or four stations coming in simultaneously on one frequency. Most regional, or class III stations, use directional antennas to reduce interference with distant stations.

VI. TIPS FOR BEGINNING

The most important element for beginning DXers is to get to know the dial. Spend a few hours scanning up and down the dial both during the day and at night. At night, many of the clear-channel 50kw stations, particularly the non-directional ones, should be easy to hear. Learn all the local stations. Find out which ones sign off at sunset, which ones go off late at night, and which stay on all night. This will affect which distant stations can be received. If you have a local station on all night, you shouldn't expect to hear another station on that frequency without some tedious nulling. Experiment with radio placement. As you slowly turn the radio, observe its directional characteristics. The Superadio III will receive signals coming from the front and back of the set the best, and attenuate the signals coming in 'off the side' of the set. You can use this to your advantage and log several stations on a single frequency.

By all means, keep a log of all new stations you hear; someday you'll be glad you did! Better yet, keep it on the computer; that way you can share it with others on the net. After a few months of listening, you should have a list of 200-300 stations you've heard. Most of these will be your 'regulars', audible almost daily. Beyond that, you can hunt for the rarer stuff. Within a few years, you'll likely have heard a thousand or so stations and have a very interesting logbook.

VII. SOME ADVANCED IDEAS

Once you've mastered the basics, here are some suggestions for areas of specialty DX:

- * **QSLing:** Since broadcasters by and large don't use the "Q-codes" so popular in Ham and shortwave DX, QSLs are called 'veries' or verification letters by mediumwave and VHF-FM DXers. You'll probably have to send a letter to the station's chief engineer (names of actual verification signers can be found in the NRC AM Log). Expect verification in card form from the 50kw AM stations, and verification letters from just about everybody else. Small stations are often excited to find out they've been heard thousands of miles away, but you'll need to take special care to explain to them exactly what you want as they are likely to not know what a 'verie' is. Also, remember to always include return postage with your request.

- * **DX Tests.** A few stations still run special DX tests, usually arranged for either The NRC or The IRCA (International Radio Club of America) and published in advance in their respective bulletins (another reason to join!). In the past year alone, the following outstanding feats were accomplished via DX Tests: Hawaii (KUAI-720) was heard as far away as Ontario and Pennsylvania; New Jersey (via WJIC-1510) made it west of the Mississippi; and New Mexico (KHAC-880) made it to the East Coast! These are all fairly difficult states for most DXers (unless, of course, you happen to live in or near them).

- * **Equipment Tests:** Some stations run experimental tests with their daytime power after local midnight, in accordance with US FCC and Canadian CRTC rules. Often these will be late Sunday night/Monday morning, when some stations sign off for maintenance (although not as many as used to do so). For example, in Chicago Illinois, many DXers have logged KOMO-1000 from Seattle Washington, testing when Chicago local WLUP goes off on Monday mornings; thankfully Monday mornings just happen to be the time when KOMO seems to like to test with their non-directional day pattern. This makes an otherwise almost impossible state relatively easy around the midwestern US.

- * **Silent Periods.** Many power houses in Europe broadcast 24 h. For maintenance purposes however the transmitter are off the air, often once a week during night or noon. This silent periods comes very handy for Transatlantic or UK-DX-ers.

* **Sunrise/sunset DXing.** Lots of interesting mediumwave DX can be had when your receiving station and/or the transmitter are in only partial darkness. It's possible to hear distant daytime-only stations this way. This requires a lot of skill, since there may be only ten or fifteen minutes in which to try. In fact most mediumwave DXers log the greatest number of stations in the hour or two right around local sunset, especially in the Fall and Winter months. Don't be surprised if, say, tiny KOKB in Blackwell, Oklahoma blasts right through CBJ and other East Coast powerhouse stations on 1580, for a few minutes right around Blackwell sunset! Anything can happen in the turbulent sunset and sunrise hours.

* **Transatlantic/Transasian DX.** Some DXers in North America specialize in trying to receive signals on the mediumwave band from across the ocean. This requires outstanding propagation characteristics and plenty of patience (a nice, quiet coastal location can yield some amazing results).

* **Stereo.** With an AM stereo receiver, you can hear stereo signals from thousands of miles away.

VIII. IDENTIFYING YOUR CATCH

Radio stations in the United States are required to identify with their full call letters and city of license once an hour, between 10 minutes before and 10 minutes after the top of the hour. Canadian stations are never required to identify, and many never use any identifier other than "Q107" or "Toronto's 590 AM." It's therefore important to use other clues:

* **Time announcements.** These can tell you at least what time zone a station is in. If there's only one or two stations on a frequency in a given time zone, this makes identification easier.

* **Format.** If you have a list of stations that includes formats, use it. That includes knowing what network a station uses, whether the station uses a satellite-delivered music format, what slogans the station might use, etc.

* **Local color.** You might be able to hear names of cities or streets or notable local personalities mentioned during commercials, newscasts, talk shows, or weather forecasts. If the announcer says, "Here's the weather for the beaches today...", the station you're hearing probably isn't in North Dakota (although note, interestingly, there IS a TOWN called Beach, North Dakota; go figure). Likewise, if the forecast is snow flurries and six degrees, you're probably not hearing Miami. These clues are among the most valuable.

* **Forecast.** It's common to announce the temperature in Fahrenheit in U.S. and in Canada the centigrade (or Celcius) are used.

IX. STATION LISTINGS

An essential tool for any DXer is a good station listing. This will help identify what's being received, as well as provide a way to contact the station being heard.

For North American AM stations, one essential tool is The NRC AM Radio Logbook, now in its 13th Edition. It includes day and night antenna and power information, format, hours of operation, address, verie signers, network affiliations, etc. Price is \$19.95 for US, \$20.95 for Canadian, three dollars cheaper for NRC Members. To order write NRC Publications, Box 164, Mannsville NY 13661-0164 USA. NRC also publishes FM and TV Logs. To become a member (highly recommended) and receive a year's worth of 'DX News', send \$24.00 for US, \$25.00 for Canadian to: NRC Subscription Center, Box 118, Poquonock, CT 06064-0118 USA. All other countries, write for price information.

For listings outside North America, consult the World Radio TV handbook, published annually and available through your local bookstore or radio specialty mail order outlets such as the Radio Collection and CRB Publishing.

X. CONCLUSION

Broadcast band DXing is an exciting way to hear the sounds of cities and towns around the nation and even around the world. It doesn't require hundreds of dollars of expensive equipment or huge antennas on the roof. All it asks of the would-be DXer is time, patience, and knowledge. Have fun!

03/11/93

AKTUELL MEDLEMSFÖRTECKNING 88-03-20

NAMN	ADRESS	POSTNR	ORT	TELEFON
ROLF BERGLUND	KOKHUSGATAN 6	724 81	VÄSTERÅS	021/355869
HÅKAN ALMROTH	BRAGEGATAN 13	392 45	KALMAR	0480/12022
ROLAND FORSELL	VEGAGATAN 4c	722 23	VÄSTERÅS	021/118686
JACQUES DE LAVAL	TRATBÄGARGATAN 4	723 53	VÄSTERÅS	021/135716
MAGNUS JESPERSSON	REGEENTSGATAN 22	723 45	VÄSTERÅS	021/180505
LENNART WEIRELL	RINGDUVEGATAN 38	724 70	VÄSTERÅS	021/357343
PETER LUNDBERG	STUDENTSTADEN 17:111	752 33	UPPSALA	0220/30633
BERNT-IVAN HOLMBERG	VALSÅTRA, PL 3120	730 75	MÖKLINTA	0224/80197
LARS-GÖRAN STRÖM	GUCKSTA DINGTUNA	725 92	VÄSTERÅS	021/55621
STIG GRANFELDT	HEMVÄGEN 8 A	653 45	KARLSTAD	054/561822
LARS HEDBERG	DJÅKNEGATAN 40	754 25	UPPSALA	018/262907
MICHAEL ANDERSSON	TULLSTORPSV 59	212 91	MALMÖ	040/497645
DAN OHLSSON	KUNGSGATAN 6c, nb	244 63	FURULUND	046/735445
HANS JOHANSSON	SKOGSVÄGEN 37F	665 00	KIL	
LARS LÅFTMAN	RINGDUVEGATAN 164	724 70	VÄSTERÅS	021/300651
ARNE GRANELL	IRSTAVÄGEN 14	723 41	VÄSTERÅS	021/135206
ROLF BJÖRKLUND	ÅNGLOKSGATAN 16	722 33	VÄSTERÅS	021/ 66243
MARKKU KIVIOJA	STORGATAN 12	734 00	HALLSTAHAMMAR	0220/10059
KJELL JÖNSSON	DISKUSGATAN 102	722 40	VÄSTERÅS	021/332455
REINERT THUNQUIST	KARL HOVBERGSV 37a, 6tr	633 53	ESKILSTUNA	
JAN EKSTRÖM	KÄLLHAGSGATAN 1A	723 36	VÄSTERÅS	021/143581
BÖRJE PALM	SATURNUSGATAN 5	415 20	GÖTEBORG	
CARL-GUSTAV KÖHLER	OSCAR ARPIS VÄG 33	756 50	UPPSALA	018/400879
SUNDGREN GUSTAF	4:e BJURHOVDAGÅNGEN 38	723 52	VÄSTERÅS	021/841899
MAGNUS NILSSON	ST. GÖRANS 27	753 26	UPPSALA	018/693225
CHRISTER BRUNSTRÖM	KUNGSGATAN 23	302 45	HALMSTAD	035/108090
HENRIK KARLSSON	GÖRÖD 2502	440 33	HARESTAD	
HALLSTAHAMMARS BIBLIOTEK			HALLSTAHAMMAR	
VÄSTERÅS STADSBIBLIOTEK	Periodicaavd. Box 717	721 20	VÄSTERÅS	